

Trzydzieści siedem praktyk bodhisattwy *Gjalse Thogme Zangpo*

Namo Lokeśwaraja

Widząc, że zjawiska wszystkie nie przychodzą ani nie odchodzą,
I pragnąc jeno dobra przyczyniać żyjącym,
Czenrezikowi, mistrzowi najwyższemu i opiekunowi,
Cześć nieprzerwanie oddaję ciałem, mową i umysłem.

Doskonali Buddowie, źródło wszelkiego pożytku i szczęścia,
Ukażcie się mocą urzeczywistnienia prawdziwej Dharmy.
Skoro to zaś zależy tylko od biegłości w praktyce,
Wyjaśnione zostanie, jak czynią to bodhisattwowie.

1

Mamy oto wolne naczynie i trudne tak do zdobycia środki,
Które na brzeg drugi samsary przenieść mogą nas samych i innych.
Bez chwili wytchnienia, dniami i nocami –
Słuchać, rozważać i medytować: oto praktyka bodhisattwy.

2

Przywiązanie do przyjaciół kipi niczym woda,
Do wrogów niechęć pali jak ogień.
Błądzący w niewiedzy, niepewni, co obrać, co odrzucić –
Opuścić ojezyzną: oto praktyka bodhisattwy.

3

Opuszczenie miejsc szkodliwych stopniowo odsuwa trucizny umysłu.

Kiedy nic nie rozprasza, spontanicznie dobro się czyni,
Umysł zaś czysty w Dharmę wątpić przestaje –
Zaufać samotności: oto praktyka bodhisattwy.

4

Rozstaniemy się z rodziną, starymi przyjaciółmi
I z majątkiem, na któryśmy pracowali.
Gość, świadomość, opuszcza gospodę, ciało –
Porzucić ziemskie troski: oto praktyka bodhisattwy.

5

Ofiaruj im przyjaźń, a rozleją się trzy trucizny,
Słuchanie zaś, rozważanie i medytacja zgasną.
Kiedy na szwank narażone są miłość i współczucie –
Porzucić złych przyjaciół: oto praktyka bodhisattwy.

6

Na tego zdaj się, a skazy znikną,
Przymioty zaś okrzepną niczym rosnący księżyc –
Prawdziwego przyjaciela duchowego
Hołubić nad własne ciało: oto praktyka bodhisattwy.

7

Zakuci w kajdany więzienia samsary,
Kogóż chronić by mogli światowi bogowie –
Szukając opieki, schronienie
W trzech niezawodnych Klejnotach przyjmować: oto praktyka bodhisattwy.

8

Niežnośne cierpienia światów niższych,
Uczył Budda, zrodzone są z nieprawości –
Nawet za cenę życia
Nigdy ich nie popełniać: oto praktyka bodhisattwy.

9

Szczęście trzech sfer jest niczym rosa na źdźble,
Z natury ulatnia się w jednej chwili –
Dążyć do najwyższego wyzwolenia,
Które nie zmienia się nigdy: oto praktyka bodhisattwy.

10

Od czasu bez początku opiekowały się nami matki,
Jeśli cierpią one, jakież pożytek z szczęścia własnego? –
Wyzwalać niepoliczalne żyjące istoty
I obudzić bodhicittę: oto praktyka bodhisattwy.

11

Wszelkie cierpienie bierze się z pragnienia szczęścia dla siebie,
Doskonali Buddowie zrodzeni są zaś z intencji pomagania innym –
Prawdziwa wymiana szczęścia własnego

Na cierpienia cudze: oto praktyka bodhisattwy.

12

Jeśli człek powodowany pragnieniem, kradnie, co nasze,
Lub innym robić to każe –
Dedykować mu ciało własne, majątek,
Z czasów trzech wszelką zasługę: oto praktyka bodhisattwy.

13

Nawet gdyby głowę chciał nam kto odciąć
Bez winy naszej żadnej –
Wziąć na siebie zło jego
Ze współczuciem: oto praktyka bodhisattwy.

14

Choćby w światów miriadach
Wylewali na nas wiadra kalumni –
Z umysłem miłością przepełnionym
O przymiotach ich mówić: oto praktyka bodhisattwy.

15

Kiedy na oczach tłumu źle o nas mówią,
Obnażając skrywane błędy –
Widzieć w nich duchowego przyjaciela
I pokłon przed nimi złożyć z pokorą: oto praktyka bodhisattwy.

16

Jeżeli ktoś, kto drogi był nam niczym dziecko,
Widzieć zaczyna w nas wroga –
Niczym matka chorego niemowlęcia
Kochać go bardziej jeszcze: oto praktyka bodhisattwy.

17

Kiedy równi bądź mniej znaczni
Dumą wiedzeni poniżyć nas próbują –
Z szacunkiem godnym nauczycielowi
Wynieść ich nad siebie: oto praktyka bodhisattwy.

18

Nawet w obliczu pogardy i nędzy,
Choroby, złych duchów klątwy –
Serca nie tracić, walczyć z występkami i nieszczęściami
Własnymi oraz innych: oto praktyka bodhisattwy.

19

Choćby pokłony były nam tłumy,
A majątek zawstydział boga dostatku –
Bogactwa samsary jako czcze widzieć
I wolnym być od arogancji: oto praktyka bodhisattwy.

20

Nie pokonawszy wroga złości własnej,
Walcząc z zewnętrznymi, tylko ich przydajemy –
Armią więc miłości i współczucia
Umysł swój okiełznać: oto praktyka bodhisattwy.

21

Rzeczy upragnione są niczym woda z solą,
Im więcej jej pić, tym większe pragnienie –
W jednej chwili porzucić wszystko,
Co budzi przywiązanie: oto praktyka bodhisattwy.

22

Zjawiska, jakimi się zdają, są naszym własnym umysłem,
On zaś od zawsze wolny jest od swych wytworów –
Wiedząc to, porzucić przypisywanie
Podmiotowi i przedmiotowi: oto praktyka bodhisattwy.

23

Napotykać rzecz radującą zmysły,
Patrz na nią jak na tęczę w lecie,
Jest piękna, lecz nierzeczywista –
Rozstać się z przywiązaniem: oto praktyka bodhisattwy.

24

Cierpienie każde jest niczym sen o śmierci dziecka,
Jakaż męka brać te urojenia za rzeczywistość! –
Wszelkie zatem sytuacje trudne
Jako złudzenie postrzegać: oto praktyka bodhisattwy.

25

Skoro zmierzający do Przebudzenia oddają nawet własne ciała,
Kto wspominałby choćby o zwykłych rzeczach? –
Bez nadziei więc na odpłatę ani dobre skutki
Szczodrość okazywać: oto praktyka bodhisattwy.

26

Jeżeli, pozbawieni etyczności, pomoc nie możemy nawet sobie,
Pragnienie pomagania innym jest tylko żartem –
Utrzymywać przeto dyscyplinę
Wolną od samsarycznych pragnień: oto praktyka bodhisattwy.

27

Dla bodhisattwy marzącego o skarbcu prawości
Rana każda jest kufrem klejnotów –
Strzec się zatem agresji i złości
Oraz być cierpliwym: oto praktyka bodhisattwy.

28

Skoro słuchacze oraz samotni adepci dla siebie jeno
Gorliwość praktykują, jakby płonęły im włosy –
Rozwijać ją, źródło przymiotów,
Co darzą istotom wszystkim: oto praktyka bodhisattwy.

29

Głęboki wgląd wyrastający z wyciszonego spoczywania
W proch rozbija wszelkie splamienia –
Rozwijać skupienie, które przekracza
Cztery stany bezforemne: oto praktyka bodhisattwy.

30

Bez najwyższego zrozumienia pięć paramit
Pełnego Przebudzenia przynieść nie może –
Rozwijać więc niezrównaną mądrość zdobną metodą
Oraz wolną od pojęć trzech wymiarów: oto praktyka bodhisattwy.

31

Nie analizując swych błędów, przebrani za adeptów,
Postępujemy wbrew Dharmie –
Bezustannie badać więc pomieszanie własne
I wyzbyć się go: oto praktyka bodhisattwy.

32

Kiedy trucizny popychają nas do oskarżania bodhisattwów,
Ujmę przynosimy jeno sobie –
Milczeć zatem o błędach tych,
Co wkroczyli na ścieżkę mahajany: oto praktyka bodhisattwy.

33

Chwały i zysku żądza rodzi konflikty,
Godząc w słuchanie, refleksję i medytację –
Do domów, druhów, bliskich i dobrodziejów
Przywiązanie więc porzucić: oto praktyka bodhisattwy.

34

Słowa szorstkie wzburzenie budzą
I nie przystają bodhisattwie –
Mowę więc porzucić,
Co rani serca innych: oto postępowanie bodhisattwy.

35

W nawyk przechodząc, trucizny opierają się lekom –
Uwagą wielką i postawą szlachetną, mieczem antidotum
Ciąć wrogów wszystkich, pragnienie
I resztę całą: oto praktyka bodhisattwy.

36

Krótko: gdziekolwiek będąc i robiąc cokolwiek,
Z czujnością i świadomością ciągłą
Stanu umysłu swego –
Pożytek przynosić innym: oto praktyka bodhisattwy.

37

Istot niezliczonych cierpienie oddalać
Z mądrością niesplamioną trzema pojęciami
I dedykować Przebudzeniu zgromadzoną w ten sposób
Zasługę wszelką: oto postępowanie bodhisattwy.

Pomny znaczenia sutr i tantr
Oraz pouczeń prawdziwych mistrzów,
Spisałem trzydzieści siedem strof
Dla pożytku tych, którzy chcą podążać ścieżką bodhisattwy.

Niezbyt inteligentny i słabo obeznany,
Nie zadowolę tymi wierszami wykształconych.
Zdałem się jednak na sutry i nauki prawdziwych mistrzów,
Wierzę więc, że owe praktyki wolne są od pomieszania.

Małuczki jak ja trudno
Bezmiar aktywności bodhisattwów ogarnąć,
Modłę się więc do prawdziwych mistrzów o wyrozumiałość
Wobec popełnionych tu błędów, sprzeczności, niespójności i innych uchybień.

Mocą prawości, co emanuje z tych wierszy,
Ostatecznej i względnej bodhicitty,
Niechaj istoty wszystkie osiągną stan opiekuna Czenrezika,
Który nie zna skrajności istnienia i wygaśnięcia.

*Dla pożytku własnego i innych mnich Thogme, wierny księgom i znaczeniu, spisał te
słowa w jaskini o nazwie Ngulczu Rinczen.*

Przekład: Adam Koziół

Powyższy tekst wraz z komentarzem XVII Karmapy Ogjena Trinle Dordże można
znaleźć na stronie <http://dharmaebooks.org/na-sciezce-wspolczucia/>